

19.06.2024

СТИМУЛЮВАННЯ ТВОРЧОГО САМОВДОСКОНАЛЕННЯ
СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Стимулювання творчого самовдосконалення студентської молоді.

Катерина Кучерява

Кучерява К.М. - У межах інноваційно-розвивального простору коледжу створено сприятливий психологічний клімат, що спонукає до особистісного зростання всіх учасників освітньої взаємодії – викладача, який стає на шлях постійного саморозвитку, створення креативної педагогічної продукції, і здобувачів освіти, які є активними учасниками творчої духовної взаємодії, взаємозбагачення внутрішнього індивідуального простору самовдосконалення викладача. Важливою умовою формування творчої особистості студента є формування інтересу до його майбутньої професійної діяльності та стимулювання його творчості. В коледжі створено всі умови для реалізації власної активності студентів освітньому середовищі, їх самоосвіті. Мотивацію студентів слід підвищувати багатьма стимулюючими засобами в комплексі, спираючись на їхній досвід, враховуючи їхні вподобання та думку, адже результатом цієї праці стануть висококваліфіковані компетентні фахівці, які здатні значно краще адаптуватися до соціальних, побутових та виробничих умов, ефективно їх використовувати, удосконалюватися та змінюватися. Саме творча особистість може бути конкурентоспроможною в сучасному світі, саме цілісна, духовно багата, креативна людина спроможна посправжньому керувати майбутнім. З допомогою навчальної гри можна розвивати у студентів професійне творче мислення. Але для того, щоб навчитись творчості, потрібно попередньо збагатити мислення людини вже відомими операціями або пізнавальними структурами. Основою розвитку мислення, необхідного для засвоєння знань, умінь і навичок, є діяльність. Таким чином, система навчання має бути спрямована в бік творчої освіти, завданням якої є підготовка фахівця до роботи в сучасних умовах, фахівця з широким світоглядом, високими професійними знаннями.

Інтеграція України до європейського освітнього простору, сучасний рівень розвитку українського суспільства висувають нові, все більш високі вимоги до підготовки фахівців, вимагають від майбутніх спеціалістів конкурентно-спроможності на ринку праці.

Згідно з Болонськими принципами якості освіти гарантується не лише на рівні держави, але й на рівні навчального закладу, викладача і студента.

Така сама і структура відповідальності за виконання важливого завдання суспільства – формування людини XXI століття.

Характерні особливості сьогодення

(війна в державі, економічні кризи, політична нестабільність, соціальна незахищеність, постійні природні катаклізми) пригнічують вітчизняну молодь, породжують у ній невіру в краще майбутнє, спричиняють негативізм і байдужість.

У цих умовах вкрай важливим стає винайдення засобів стимулювання й мотивації майбутніх фахівців до творчості, професійного й особистісного зростання.

акцентують увагу на

- виявлення шляхів мотиваційного забезпечення навчального процесу;
- розвиток пізнавальних потреб;
- поєднання індивідуальних і колективних форм навчальної діяльності ;
- використання технологій проблемного навчання.

Сучасні психолого-педагогічні дослідження

Існують феномени «мотив», «стимул».

Мотив – прагнення людини реалізувати себе в тому, до чого вона відчуває себе потенційно здатною; сукупність спонукань до діяльності пов'язаної із задоволенням потреб суб'єкта.

Мотивами можуть виступати ідеали, інтереси, переконання, соціальні установки, цінності та потреби особистості . Вони є внутрішніми спонукальними ознаками особистості.

«Стимул» походить від давньогрецького «стимулус» та означає довгу загострену палицю, якою поганяли биків та мулів.

У перекладі «стимул» означає «підштовхувати, поганяти» .

Тобто стимул є зовнішнім спонуканням активності.

Завдання навчального закладу це пошук розмаїття засобів стимулювання, які б вплинули на підвищення мотивації студентів до творчої діяльності та творчого самовдосконалення.

Самовдосконалення - це постійний процес особистого зростання та розвитку, спрямований на поліпшення якостей, знань та навичок людини з метою досягнення внутрішніх та зовнішніх цілей.

Цей шлях може включати в себе самостереження, навчання, рефлексію, а також практичні дії для досягнення бажаного рівня особистої гармонії та успіху.

Самовдосконалення - це невід'ємна частина нашого життя, яка спрямована на постійний розвиток та вдосконалення власної особистості.

Цей процес дозволяє людині стати кращою версією самих себе та досягти нових висот у різних сферах життя.

Розвиток творчої особистості є одним із першочергових завдань освіти.

Для його визначення та розвитку є всі умови в закладах освіти, адже засоби стимулювання творчої діяльності студентів - це створення інноваційно-розвивального освітнього простору у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців, під яким розуміємо інноваційно-духовну динамічну єдність суб'єктів освітнього процесу та систему їхніх відносин.

1. Принцип індивідуального стилю творчої діяльності.

Необхідно,

- вивчити мотиваційні, емоційні, вольові та інтелектуальні компоненти індивідуального творчого стилю;
- підібрати форми, методи, прийоми стимулювання;
- застосувати ті чи інші стимули необхідно диференційовано, на основі врахування індивідуального стилю творчої діяльності;
- надавати студенту практичну допомогу в корекції індивідуального творчого саморозвитку.

Стимулювання мотивації творчого саморозвитку реалізують на основі закономірностей, принципів і правил реалізації.

2. Принцип особистісної значущості творчого саморозвитку.

Для його реалізації необхідно створювати умови для розвитку особистісно значущих мотивів, таких як

- прагнення усвідомити й оцінити свої проблеми,
- підвищити відповідальність перед самим собою,
- ураховуючи судження авторитетного наставника,
- завойовувати престиж, повагу з боку товаришів та викладачів.

3. Принцип включеності студента у творчий саморозвиток, у різноманітні форми професійно-творчої діяльності та спілкування.

Слід передбачити

- створення в колективі творчої атмосфери,
- умов для спілкування,
- активне включення викладача в співробітництво з студентами.

4. Принцип індивідуалізації та диференціації.

Роботу з студентом необхідно здійснювати на основі діагностики індивідуально-типологічних особливостей з урахуванням його вікових особливостей.

Основні форми самовдосконалення:

- пристосування («підведення» себе під певні норми та вимоги);
- наслідування (копіювання певної моделі або її частини);
- самовиховання є найвищою формою самовдосконалення;
- бажання визнання себе як особистості.

Самовдосконалення особистості неможливе без дотримання кількох важливих умов:

- самоаналіз, тобто порівняння себе з іншими, самопостереження, самооцінка, самокритика тощо;
- програма вдосконалення особистості;
- сила волі та загартування характеру.

Шляхи самовдосконалення особистості:

- Самопізнання – вивчення людиною самого себе, своїх сильних та слабких сторін, унікальності та відмінності від оточуючих.
- Самоствердження – прийняття себе та своїх якостей, які дозволяють зайняти певне становище у суспільстві.
- Саморозвиток – ініціатива людини покращувати свої переваги та здібності та викорінювати недоліки.
- Самореалізація – одна із стадій, коли людина є зріла особистість, яка може пустити у хід набуті знання, здібності й навички.
- Пошуки свого покликання – фактично пошук свого місця у світі та сенсу життя.

- Створення ситуації успіху – розуміння внутрішнього світу особистості, інтерес до її емоційного стану, прагнення зрозуміти і допомогти.

- Переживання - емоційна реакція, яка виникає в результаті переживання подій, ситуацій, проблем, або навіть самоцінного ставлення до себе.

- Систематичне інформування студента про досягнуті ним успіхи дає значний мотиваційний ефект, сповнює його вірою у власні сили і зміцнює прагнення займатися творчою діяльністю.

- Забезпечення психолого-педагогічного супроводу, індивідуальної підтримки навчальної діяльності кожного студента.

- Робота в студентських семінарах, гуртках, об'єднаннях.
- Участь в роботі наукових конференцій, виступи з доповідями.
- Участь в конкурсах, предметних олімпіад.
- Виконання індивідуальних завдань, навчальних проєктів.
- Формування культури навчальної праці.
- Моделювання і розвиток ситуацій, за яких студенти постійно стикатимуться з необхідністю активно застосовувати і розширювати свої знання, уміння і навички, потрапляти в умови, що вимагають від них вияву сформованих професійно-значущих якостей.

Стимулювальними умовами є:

- чітка внутрішня організація навчально-виховного процесу;
- наукова організація навчально-пізнавальної діяльності студентів;
- формування позитивної громадської думки у студентських колективах;
- висування високих вимог до студентів, поєднане з турботою про них;
- залучення кожного студента до активної діяльності;
- пропаганда діяльності найкращих студентів;
- організація дозвілля і відпочинку тощо.

**ДЯКУЮ
ЗА
УВАГУ!**